

ТОРГОВО-ПРОМИСЛОВА ПАЛАТА УКРАЇНИ

UHBDP

Canada

MEDA

Liberté • Egalité • Fraternité
REPUBLIQUE FRANÇAISE

МЕДОВИЙ ФОРУМ

«УКРАЇНА МЕДОВА І СВІТ»

17.10.2019

HONEY FORUM

МЕДОВА БІРЖА

JA Global

Українські МЕДОВАРИ

ATU Agritrade Ukraine

ПРОДУКТИВНЕ БДЖІЛЬНИЦТВО

29-31 жовтень

МВЦ Київ

Перша міжнародна спеціалізована виставка

Президенту України
Голові Верховної Ради України
Прем'єр - Міністру України

ЗВЕРНЕННЯ

учасників Медового форуму «Україна медова і світ»

Медова галузь України об'єднує понад 100 000 виробників, більшість яких проживає в сільській місцевості, має потужний потенціал та дозволяє Україні входити до п'ятірки провідних країн-експортерів меду.

Вітчизняне бджільництво – одна з традиційних і найбільш стародавніх галузей вітчизняного сільського господарства, що забезпечує зайнятість населення, сприяє вирішенню цілої низки соціальних проблем та може стати потужним джерелом створення десятків тисяч додаткових робочих місць.

Ефективний розвиток галузі бджільництва, основою якого є переважно запилювальний напрям, а бджоли відіграють важливу роль у підвищенні врожаю багатьох зернових, технічних, овочевих, плодово-ягідних та інших культур і є невід'ємною та обов'язковою складовою подальшого нарощування Україною обсягів виробництва та експорту сільськогосподарської продукції.

Медоносні бджоли є індикатором чистоти довкілля. Продукція бджільництва, завдяючи своїм унікальним властивостям, безпосередньо сприяє збереженню здоров'я нації та забезпеченню продовольчої безпеки держави.

Серед основних проблем галузі є її низький рівень професіоналізації: більшість бджолярів – аматори, і навіть ті, хто намагається працювати професійно, не мають змоги отримувати достойну оплату за свій продукт, утримувати сім'ю та вкладати кошти у подальший розвиток виробництва. Серед причин такого стану галузі - обмежені можливості для збуту меду для малого та середнього виробника;

відсутність стимулів для створення продукту з доданою вартістю; низька закупівельна ціна від заготівельних підприємств та експортерів; низька культура споживання та рівень обізнаності споживача з медом та продуктами бджільництва.

Відтак, рух до професіоналізації галузі та сприяння держави у цьому процесі дозволять бджолярам відчувати себе повноцінними гравцями на ринку та збудувати відношення до пасіки, як до бізнесу, який дозволить їм не тільки отримати достойний прибуток та утримувати сім'ю, а також інвестувати у розвиток підприємства.

МИ, пасічники, учасники Медового форуму «Україна медова і світ», стурбовані критичною ситуацією, що склалася із потравою бджіл, розбалансованістю та зарегульованістю внутрішнього ринку меду, відсутністю належної державної уваги та підтримки, звертаємося до органів державної влади для вирішення таких питань:

1. Розробити та затвердити Комплексну державну цільову програму розвитку бджільництва в Україні до 2025 року для забезпечення збалансованого підходу до розвитку бджільництва, підвищення конкурентоспроможності медової галузі на внутрішньому та зовнішніх ринках, вирішення соціальних проблем, підвищення якості життя сільського населення, розвитку сільських територій та збереження природних ресурсів і довкілля.

Передбачити етапи реалізації програми, необхідні ресурси, державні механізми та інструменти підтримки з чітко визначеними джерелами фінансування та очікуваними результатами.

Забезпечити модернізацію існуючих форм і методів державної підтримки, формування нових напрямків і механізмів її реалізації для сприяння професіоналізації та організації галузі бджільництва, розвитку внутрішнього ринку та культури споживання меду, експорту та формуванню позитивного іміджу бренду «Український мед» у світі, передбачивши, зокрема, такі напрямки державної підтримки:

- фінансова підтримка організації та діяльності галузевих асоціацій, кооперативів з виробництва та первинної переробки меду на національному та регіональному рівнях в обсязі еквівалентному сумі членських внесків та дольовій участі бджолярів у цих організаціях;
- створення системи поділу пасік на «професійні» та «аматорські», залежно від кількості бджолосімей;
- державні дотації на утримання бджолосімей для пасік, зареєстрованих відповідно до чинного законодавства;
- державна незворотна фінансова допомога для реалізації бізнес-планів зі створення сімейної пасіки з первинною переробкою меду;
- часткова компенсація виробникам меду відсоткової ставки за залученими у національній валюті банківськими кредитами;
- часткове відшкодування виробникам вартості сертифікації ХАСПП виробництва продукції бджільництва;
- розробка та затвердження законодавчих і нормативно-правових актів щодо спрощення умов роботи для дрібнотоварного промислового виробництва («крафтових виробників»);

- звільнення від оподаткування терміном на п'ять років новостворених сімейних пасік, зареєстрованих відповідно до чинного законодавства;
- часткове відшкодування фермерським господарствам вартості послуг із запилення сільськогосподарських культур;
- фінансова підтримка навчальних закладів, які мають розроблені та впроваджені навчально-методичні комплекси та робочі програми з бджільництва, навчальні пасіки та педагогічні колективи, які можуть забезпечити високопрофесійну ступеневу підготовку та перепідготовку фахівців на різних рівнях освіти. Зокрема, таких: ДНЗ "Гадяцьке Аграрне Училище" – робітнича професія (м. Гадяч, Полтавська обл.), Чернятинський коледж ВНАУ – молодший бакалавр (молодший спеціаліст) (с. Чернятин, Вінницька обл.), Житомирський національний агроекологічний університет – бакалавр, магістр (спеціаліст) (м. Житомир), Національний університет біоресурсів і природокористування України – магістр, доктор філософських наук (наукові ступені) (м. Київ);
- фінансова підтримка (державна програма) безперервної освіти для дорослих (у вигляді спеціальних курсів) для набуття практикуючими пасічниками умінь, навичок та компетентностей відповідно до сучасних вимог щодо виробництва, первинної обробки та переробки, якості та безпечності продуктів бджільництва, з залученням провідних науково-педагогічних фахівців вищезазначених навчальних закладів;
- фінансова підтримка наукових досліджень, що стосуються підвищення ефективності бджільництва, впровадження інноваційних технологій, а також націлені на формування позитивного іміджу бренду «Український мед» через виявлення (відкриття) оригінальних споживчих властивостей, як унікального національного харчового продукту, опираючись на наукове підґрунтя проведеної експериментальної роботи;
- фінансова підтримка участі бджолярів України у міжнародних виставкових заходах (зокрема, організації колективних стендів), наукових та професійних заходах, робочій групі Європейської комісії з вдосконалення законодавства ЄС щодо вимог до якості та безпечності меду, збереження здоров'я бджіл.

2. Доручити Міністерству розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, Державній службі України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів:

- забезпечити системний перегляд законодавчих та нормативно-правових актів у сфері виробництва та реалізації меду у відповідності до директив Європейського Союзу і вимог часу;
- ініціювати перегляд умов зони вільної торгівлі з ЄС в частині збільшення тарифної квоти на експорт українського меду до Європейського Союзу;
- підготувати протягом 2019 року, спільно з асоціаціями бджолярів, зміни та доповнення до застарілого Закону України «Про бджільництво»;
- провести комплексну дерегуляцію сфери виробництва та реалізації меду, передбачивши спрощення адміністративних процедур отримання дозвільної документації для ведення господарської діяльності за заявницьким принципом;

- забезпечити проведення на регулярній основі міжгалузевих нарад за участі асоціацій бджолярів, сільськогосподарських виробників, експортерів меду, представників органів місцевого самоврядування, міжнародних проектів, що здійснюють свою діяльність у цій сфері, для оперативного вирішення актуальних проблем у галузі бджільництва, узгодження позицій між учасниками ринку, планування спільних заходів, формування ефективної державної політики у сфері виробництва та реалізації меду.

3. Впровадити системи заходів із збереженням здоров'я бджіл та охорони довкілля:

Довідково: За офіційною статистикою Держпродспоживслужби у 2018 році загинуло майже 45 тисяч бджолосімей. В грошовому еквіваленті, за даними Спілки пасічників України (СПасУ), бджоляри понесли збитки у розмірі понад 130 млн. грн.

- заборонити в Україні використання для потреб сільського господарства інсектицидів неонеонікотиноїдної групи у відкритому повітрі;
- привести національне законодавство та нормативно-правові акти, що регулюють обіг та використання засобів захисту рослин, у відповідність до регламенту (ЄС) 540/2011 з внесеними змінами (ЄС)2018/783,784,785 від 29 травня 2018 року. Забезпечити вилучення із застосування, зокрема, таких активних речовин – імідаклоприд (компанія BayerCropScience), клотіанідин (TakedaChemicalIndustries і BayerCropScience), а також тіаметоксам (Syngenta);
- забезпечити належний контроль за обігом ЗЗР та нормами їх використання відповідно до чинного законодавства та вимог ЄС. Посилити відповідальність за використання пестицидів і агрохімікатів, які не внесені до Державного реєстру, згідно вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21.11.2007 року. Унормувати використання для хімічної обробки ентомофільних рослин виключно препарати 3-4 класу безпечності та проведення таких робіт у період відсутності льоту бджіл (після 21 години);
- передбачити державну підтримку впровадженню та функціонуванню програм для своєчасного оповіщення бджолярів щодо проведення робіт із обробки сільськогосподарських культур ЗЗР;
- розробити регіональним органам державної влади та місцевого самоврядування рекомендації щодо забезпечення належних комунікацій між органами місцевого самоврядування, сільськими та селищними радами, ОТГ, сільськогосподарськими виробниками та бджолярами задля налагодження системної взаємодії та реалізації заходів щодо збереження здоров'я бджіл, раціонального розміщення медоносних культур, планового укладання угод для запилення сільськогосподарських культур, оперативного реагування на потрапу бджіл;
- сприяти розробці та впровадженню загальнодержавної програми (інструкції) з одночасної боротьби біотехнічними способами у всіх регіонах України з найпоширенішим захворюванням бджіл – вароатозом, що дозволить значно зменшити її поширення та інших супроводжуваних вірусних захворювань, і як наслідок, знизить використання пасічниками антибіотиків, як основних політантів продукції бджільництва;

- розробити програму збереження біорізноманіття комах-запилювачів і захисту аборигенних рас бджіл поширених в Україні (українська і карпатська порода, поліська популяція), через заборону ввезення бджолиних маток, бджолиних сімей, пакетів бджіл, сперми трутнів (чи ін. біологічних матеріалів) з інших країн або розведення їх в Україні. Внести зміни в нормативно-правові акти (Кодекс України про адміністративні правопорушення, Кримінальний кодекс України) з визначенням відповідальності за порушення зазначених заборон. Надати можливість, виключно науковим установам в межах дослідницьких програм проводити експериментальну роботу з таким матеріалом в обмеженій кількості його завезення та визначити адміністративну або кримінальну відповідальність за дії або бездіяльність, що суперечить визначеним в законодавстві заборонам.

4. Сприяти законодавчому врегулюванню питання захисту бджільництва, збереженню здоров'я бджіл та забезпеченню прав власників пасік, передбачити посилення адміністративної та запровадження кримінальної відповідальності за потрапу бджіл.

5. Рекомендувати органам держаної виконавчої влади та місцевого самоврядування розробити та впровадити обласні програми підтримки розвитку галузі бджільництва з урахуванням особливостей та специфіки регіонів.

6. Рекомендувати органам місцевого самоврядування запровадити регіональні програми «Шкільний мед» на зразок «Шкільні овочі та фрукти», «Шкільне молоко», передбачивши закупівлю продукції бджільництва безпосередньо у місцевих виробників.

7. У рамках заходів щодо популяризації здорового харчування в Україні приділяти увагу пропагуванню культури споживання меду в суспільстві, корисних властивостей меду та продуктів бджільництва, зокрема і через рекламні та інформаційні кампанії.

Схвалено учасниками Медового форуму «Україна медова і світ»

м. Київ, ТПП України, 17 жовтня 2019р.